

Změny na úseku registrace vozidel od 1.1.2009

(podrobněji na <http://www.mdcz.cz>)

Od 1.1.2009 nabude účinnosti změna zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a zákona č. 56/2001 Sb. o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (zákon č. 383/2008 Sb. ze dne 3. září 2008).

Část 1. - poplatky na podporu sběru, zpracování, využití a odstranění vybraných autovraků

Nově § 37e zákona č. 185/2001 Sb. zní:

(1) Žadatel o registraci použitého vybraného vozidla do registru silničních vozidel podle zvláštního právního předpisu 31f) je povinen zaplatit poplatek na podporu sběru, zpracování, využití a odstranění vybraných autovraků. Poplatek se platí při první registraci použitého vybraného vozidla v České republice. Pokud je již vozidlo v České republice registrováno, platí se poplatek při první přeregistraci vozidla.

(2) Poplatek podle odstavce 1 je stanoven podle plnění mezních hodnot emisí ve výfukových plynech v souladu s právními předpisy Evropských společenství 31g) ve výši

a) 3 000 Kč v případě splnění mezních hodnot emisí EURO 2,

b) 5 000 Kč v případě splnění mezních hodnot emisí EURO 1,

c) 10 000 Kč v případě nesplnění mezních hodnot emisí podle písmene a) nebo b).

Poplatek se neplatí u vozidel, která splňují minimálně mezní hodnoty emisí EURO 3.

(3) Stupeň plnění příslušné emisní úrovně se pro účely stanovení poplatku podle odstavce 2 prokazuje zápisem v osvědčení o registraci vozidla.

(4) Poplatek podle odstavce 2 platí žadatel o registraci použitého vybraného vozidla do registru silničních motorových vozidel na příslušném obecním úřadu obce s rozšířenou působností. Obecní úřad obce s rozšířenou působností provádějící registraci vystaví po zaplacení žadateli doklad osvědčující, že poplatek byl zaplacen. Na dokladu musí být uvedeno identifikační číslo vozidla (VIN) nebo číslo karosérie, případně podvozku.

Z uvedeného vycházejí tyto základní principy:

- pojem „vybrané“ vozidlo vychází z pojmu „vybraný autovrak“ a jde tedy o vozidla kategorie M1 a N1.

- od účinnosti této novely, tj. od 1.1.2009 platí žadatel o registraci vozidla příslušný poplatek, platí se v případě první registrace (v ČR) a při takzvané přeregistraci (bude vysvětleno dále)

- úkony, které byly provedeny před 1.1.2009 se neuplatňují, první registrace, popřípadě první přeregistrace se uvažuje až ta, která započala po 1.1.2009

- není tedy rozhodující, kolik úkonů změn vlastníků nebo provozovatelů proběhlo v registru silničních vozidel před 1.1.2009, první registrace je pro tyto účely počítána až po 1.1.2009

- výše poplatku se stanovuje výhradně podle zápisu v Osvědčení o registraci vozidla (jde o část II, čili Technický průkaz vozidla, pokud není v ojedinělých případech zapsáno v části I v poznámce)

Zákon č. 56/2001 Sb. nezná pojem „přeregistrace“, nejbližší je pojem použitý v § 20, odst. 3 vyhlášky č. 243/2001 Sb., o registraci vozidel. Je zde uvedeno „V případě, že vlastník nebo provozovatel vozidla hodlá vozidlo přeregistrovat na jiného vlastníka nebo provozovatele, hlásí vlastník vozidla nebo provozovatel vozidla se souhlasem vlastníka vozidla tuto změnu na předepsaném tiskopisu u registračního místa, kde je jeho vozidlo registrováno“.

Lze tedy dovozovat, že úkon „přeregistrace“ začíná okamžikem, kdy původní vlastník nebo provozovatel vozidla požádá o změnu (tzv. avízo). Úkon „přeregistrace“ je následně dokončen zaregistrováním na nového vlastníka. Platba tedy bude vyžadována výhradně pro úkony přeregistrace, které budou zahájeny až po 1.1.2009. Vozidla, které se již před 1.1.2009 nacházela ve stavu „odhlášky“ (byla v tzv. polopřevodu) budou následně zaregistrována bez poplatku, neboť úkon „přeregistrace“ již započal před účinností výše uvedeného zákona.

Od 1.1.2009

Platba bude povinná pro nového vlastníka (provozovatele). Pro jednoznačnost určení, kdy jde o tento úkon (převody z dědictví, vývoz vozidla atd.) je vodítkem zákonné požadování evidenční kontroly. Pokud je vyžadována evidenční kontrola, pak jde o tento úkon.

Způsob zjištění emisních hodnot

Zákon stanovuje, že výše vybíraného poplatku je určena na základě mezních hodnot emisí (úrovně EURO), který je dokládán zápisem v Osvědčení o registraci vozidla (část II – Technický průkaz, pokud tento údaj není zapsán v části I). Mohou v principu při jeho stanovování nastat tři situace, a to:

- A) V Osvědčení o registraci vozidla (resp. v Technickém průkazu) je uvedena přímo mezní hodnota emisí např. EURO 2. V tomto případě výše poplatku přímo koresponduje s tímto údajem.
- B) V Osvědčení o registraci vozidla (resp. v Technickém průkazu) není uvedena přímo mezní hodnota emisí např. EURO 2, je však uveden konkrétní emisní předpis EHK/OSN (např. 83.01C) či emisní směrnice EHS/ES (např. 94/12). V tomto případě se nejdříve určí, které mezní hodnotě emisí (EURO) daný předpis či směrnice odpovídají a z tohoto se stanoví vlastní výše poplatku (tabulka pro určení je v příloze).
- C) V Osvědčení o registraci vozidla (resp. v Technickém průkazu) není uvedena přímo mezní hodnota emisí např. EURO 2, ani konkrétní emisní předpis EHK/OSN (např. 83.01C) či emisní směrnice EHS/ES (např. 94/12). V tomto případě se vychází z předpokladu, že vozidlo neplní ani nejnižší mezní hodnotu emisí – EURO 1 a tudíž tomu odpovídá výše poplatku tj. 10 000 Kč. Tento předpoklad je vychází ze skutečnosti, že při typovém schvalování vozidel v minulosti, která již plnila mezní hodnotu emisí EURO 1 byl emisní předpis v rámci schválení technické způsobilosti uváděn, potažmo zapisován do Technického průkazu. V případě, že žadatel o první registraci či přeregistraci se domnívá, že vozidlo i přes absenci zápisu plní určitou mezní hodnotu emisí a může tuto skutečnost věrohodně prokázat, tak na základě doložené žádosti provede úřad zápis tohoto plnění do Technického průkazu či Osvědčení o registraci vozidla - dále je postupováno podle bodu B).

Důležité poznámky a upozornění:

- Technický průkaz je ve smyslu zákona stejný dokument jako osvědčení o registraci vozidla, část II,
- existují zápisy typu „vozidlo je homologováno dle emisního předpisu 93/59/EHS, ale plní EURO 2“ – v tomto případě je vybírán poplatek za mezní hodnotu emisí EURO 2, protože zákon hovoří o plnění (směrnice 93/59/EHS je pouze EURO 1),
- zápis o plnění mezní hodnoty emisí či emisního předpisu bývá nejen v kolonce k tomuto zápisu určené, ale i v části další záznamy,
- tabulka pro zjištění mezní hodnoty emisí pro všechny emisní předpisy k dispozici na <http://www.mdcr.cz/NR/rdonlyres/3707070A-B70A-45A1-AE7F-E7CFA9D32C35/0/Priloha.doc> případně na zdejším odboru dopravy
(je rozdělena na 4 části, a to podle druhu spalování tj. pro zážehové motory (palivo benzín, LPG, CNG) a motory vznětové (palivo nafta či bionafta) a pak dle kategorie tj. M1 (osobní) a N1 (nákladní). Upozorňujeme, že především u osobních vozidel je nutno pozorně tuto tabulku aplikovat, protože u obou přechodů tj. neplní žádný předpis a EURO 1 a EURO 1-2, stejná směrnice může spadat do dvou mezních hodnot emisí a ke konkrétnímu zařazení jsou nutné další parametry vozidla (obsaditelnost, celková hmotnost).

za věrohodné prokázání plnění mezní hodnoty emisí, resp. plnění konkrétního emisního předpisu či směrnice se považuje vyjádření výrobce či akreditovaného zástupce výrobce, vyjádření společnosti DEKRA Automobil a.s. na základě databáze německých národních schválení KBA (vzor vyjádření též v příloze) pouze v případě, že tento údaj **výrobci vozidla není znám** měřením v pověřené zkušebně.

Část 2. – stanovisko k změně § 13 zákona č. 56/2001 Sb.

Zákon č. 56/2001 Sb. se doplňuje v § 13, jehož odstavec (2) nově zní:

*„(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností trvale vyřadí vozidlo z registru na žádost jeho vlastníka. Tuto skutečnost vyznačí v technickém průkazu vozidla a v registru silničních vozidel. Se žádostí o trvalé vyřazení vozidla z registru silničních vozidel předloží vlastník motorového vozidla potvrzení o převzetí autovraku vystavené provozovatelem zařízení ke sběru autovraků podle zvláštního právního předpisu 6a). Vlastník vozidla přitom odevzdá tabulky s přidělenou registrační značkou. Jedná-li se o žádost o trvalé vyřazení vozidla z registru silničních vozidel podle odstavce 1 písm. a), je vlastník motorového a přípojného vozidla povinen doložit způsob jeho zániku **nebo jejich dalšího využití**“.*

Zákon zde vychází z předpokladu, že „potvrzení o převzetí autovraku vystavené provozovatelem zařízení ke sběru autovraků“ nemusí být předkládáno v případě, že vozidlo se nestává odpadem, protože jeho vlastník pro něj má jiný způsob využití. Je zde uplatněn „zánik vozidla“, který však není fyzickým zánikem, ale pouze zánikem ve smyslu dalšího provozu na pozemních komunikacích.

Formulace je sice velmi obecná, avšak lze uvést základní případy, kdy lze využít tento institut a kdy nelze. **V žádném případě nelze tento institut aplikovat, pokud vlastník (provozovatel) vozidla nemá další využití a hodlá se vozidla zbavit např. rozprodáním na náhradní díly. To v žádném případě nelze, likvidovat vozidlo je možné výhradně cestou určeného provozovatele zařízení ke sběru autovraků.**

Naopak způsobů dalšího **využití** může být více, je však nutné je specifikovat (zákon říká „doložit“, tj. lze písemně specifikovat, v nejednoznačných případech doložit např. fotografií apod.) Lze se domnívat, že například sběratelské účely, konkrétní výzkumné či zkušební účely, využití jako doplňkový objekt na soukromém pozemku – herna pro děti, výstavka apod. zákon nezakazuje a tudíž je možné takovéto způsoby využití uplatnit. Vždy však musí být tento způsob jednoznačný a doložený minimálně písemně.